

БІБЛІОТЕКА УЖГОРОДСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Засн. 1945 як бібліотека Ужгород. держ. університету (нині *Ужгородський національний університет*) на базі колиш. єпископської та Ужгород. міської б-к. Має статус наукової. Значну допомогу у комплектуванні фондів надали Моск., Ленінгр., Саратов., Київ., Львів., Харків. університет. б-ки. 1947-91 бібліотека отримувала обов'язк. примірник літ-ри з Центр. колектору наук. б-к СРСР, від 1996 — з видавництва області. Від 1956 бібліотека здійснює між-нар. книгообмін з 52-ма наук. закладами з 15-ти країн. У структурі б-ки 8 відділів: комплектування, наук. обробки літ-ри, до відк.-бібліогр., іноз. літ-ри, обслуговування, стародруків, книгосховища, карпатознавства. Є 10 чит. залів, 8 абонементів, філії на кафедрах. Щорічно бібліотека отримує бл. 10 тис. прим. книг. Бібліотеч. фонд багатогалузевий, заг. кількість — понад 1,5 млн прим. укр., рос., угор., словац., нім., франц., англ., румун., іспан., італ., грец., польс., чес. мовами, зокрема 330 090 книг, 176 639 період., 163 276 іноз. видань. Бібліотеч. фонд комплектується літ-рою з гуманітар., екон., юрид., інж.-тех., природничих (біології, медицини, хімії, фізики) дисциплін. У фонді рідкіс. видань знаходиться 8859 прим. книг 15-18 ст., 24 інкунабули, 120 палеотипів, 492 прим. рукопис. книг, 27 прим. шедеврів друкар. мистецтва (Альдів, Ельзевірів, І. Фробена), твори Цицерона (1497), Овідія (кін. 15 ст.), «Мінея» (одна з найдавніших рукопис. книг Закарпаття, 1556), Острозька Біблія І. Федорова (1581), «Российская грамматика» М. Ломоносова (С.-Петербургъ, 1755), «Русалка Дністровая» М. Шашкевича, І. Вагилевича, Я. Головацького (Будапешт, 1837); зб. безцензурних поем Т. Шевченка (Прага, 1876); рукописи М. Лучкая («Історія карпатських русинів»), В. Довговича, О. Духновича, А. Коцака; книжкові зібрання вчених і політ. діячів О. Мішанина, Й. Дзензелівського, О. Ганича, Г. Токаря, Л. Голдовського, І. Коломійця; вид. вчених діаспори (О. Данко, П. Магочі, М. Мушинки, Й. Сірки); твори В. Гренджі-Донського; колекції приват. б-к В. Рахінського, В. Алтайської та ін. Пропаганді бібліотеч. фондів сприяє

довідк.-бібліогр. апарат. Зокрема довідники, словники, бібліогр. покажчики з усіх галузей знань, серед них — унікал. видання 19 ст., видання інформ. центрів та Книжк. палати України. Створ. систему каталогів (абетк., служб., читац., системат., іноз. літ-ри), картотеки (системат., «Праці науковців Університету» (від 1946), «Ужгород. держ. університет», «Нові художні твори», «Укр. літ-ра. Призабуті імена», «Укр. діаспора», «Карпатика», «Наука та вища школа в Україні», «Економіка України в сучас. умовах», «Закони України», «Держава і право України», «Біол. наука на сучас. етапі», «Вільні екон. зони», «Маркетинг», «Менеджмент», «Податкова система України», «Зовн.-екон. відносини України»). Бібліотека надає бібліогр. довідки, консультації читачам та б-кам ВНЗів області, проводить семінари з питань бібліотекознавства і бібліографії, зокрема на тему «Завдання б-к щодо забезпечення навч. процесу на сучас. етапі». Бібліотека організовує темат. та літ. вечори, презентації нових книг (понад 200 книжк. виставок щороку); працюють клуби «Сузір'я», «Дует». Бібліотека видала бібліогр. покажчики, рекомендац. списки літ-ри на допомогу навч. процесу, краєзнавчі (з історії Університету): «Юрій Іванович Венелін-Гуца (1802– 1839)» (1989), «Хунгарология в Ужгородском государственном университете», «Основные друковані праці викладачів та співробітників Ужгородського державного університету (1946– 1990 рр.)» (обидва — 1990), «Закарпаття: Краєзнавство в працях професора Я. І. Штернберга» (1992), «Професор Штернберг Яків Ісакович» (1994), «Олександр Духнович (1803–1865)» (1995), «Професор Василь Комендар» (1999), «Олена Теліга», «Федір Куля», «Література до 60-річчя Карпатської України», «Чумацький шлях: професор Василь Чумак» (усі — 2000), «Василь Пачовський: Бібліогр. покажч. літ-ри, що знаходиться у фондах Наук. б-ки Ужгород. нац. університету» // «Василь Пачовський у контексті історії та культури України: Наук. зб.», Уж., 2000 та ін. Бібліотека веде н.-д. роботу з актуал. питань бібліотекознавства, а також розкриття змісту рукописів і стародруків. Бібліотека — чл. Закарп. відділ. Асоц. б-к України. Директор б-ки О. Почекутова (від 1978).

Рекомендована література

1. Микитась В. Л. Давні рукописи і стародруки (Опис і каталог). Ч. 1. Уж., 1961;
2. Ч. 2. Л., 1964;
3. Сова П. П. Университетская библиотека // Знакомтесь. Уж., 1971;
4. Сак Ю. М. Інкунабули бібліотеки Ужгородського

державного університету: Навч. посіб. Уж., 1974;
5. Скарбниця духовності. Науковій бібліотеці
Ужгородського державного університету – 50 років.
Уж., 1997;

6. Почекутова О. І. Скарбниця духовності // Бібліотечне
Закарпаття. Сторінки історії та сучасності. Уж., 2000.

В. П. Москаленко

Бібліографічний опис:

Бібліотека Ужгородського національного університету / В. П. Москаленко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-39743>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).